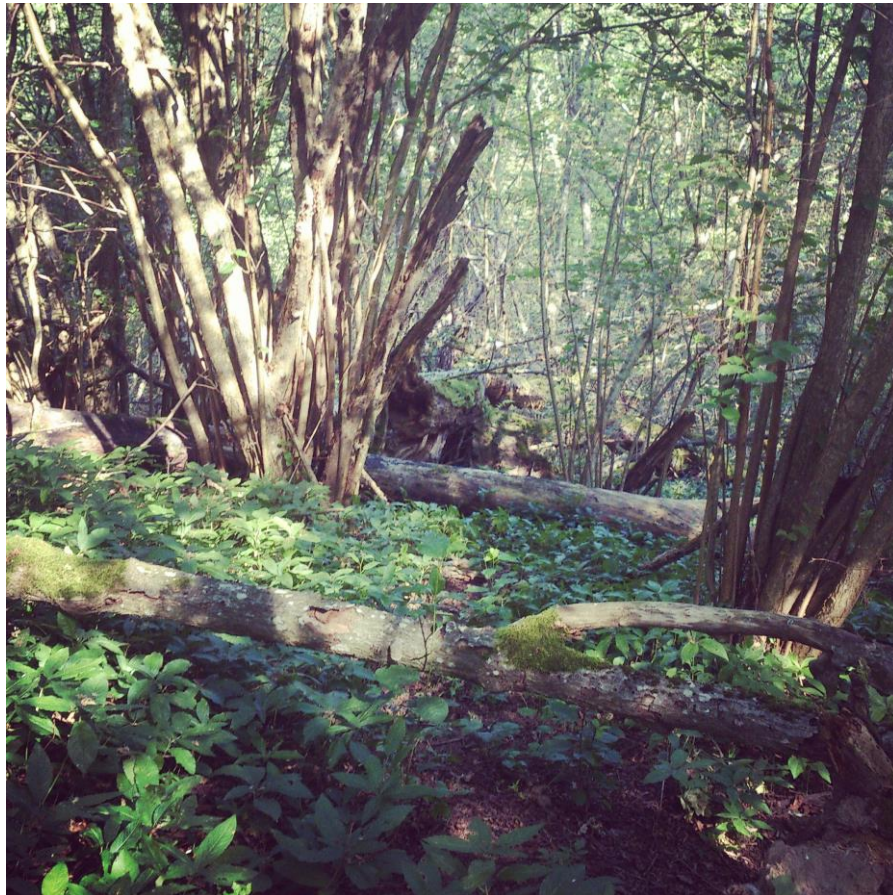

Bilaga 2

Förslag till skötselplan för naturreservatet Kaxholmens lövskog i Jönköpings kommun

2016-04-18

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	2
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	2
2.1 Administrativa data	2
2.2 Topografi, geologi och hydrologi	3
2.3 Historik och markanvändning	3
2.4 Växt- och djurliv	4
2.5 Friluftsliv	4
2.6 Bebyggelse och anläggningar.....	5
2.7 Källförteckning	5
3. MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR NATURRESERVATET	6

3.1 Övergripande mål med skötseln	6
3.2 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder.....	6
3.3 Friluftsliv och gränser	10
3.4. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder.....	11
4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	12
4.1 Uppföljning av skötselåtgärder	12
4.2 Uppföljning av bevarandemål	12
5. BILAGOR	12

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda en äldre blandlövskog dominerad av ädellövträd och med inslag av al och asp, samt ett stort inslag av grov hassel
- bevara och vårda en stor artrikedom av växter, djur och svampar knutna till blandlövskog och grova ädellövträd, grov hassel, al, asp och död ved
- bevara områdets geologiska värden för tolkning av inlandsisens avsmältning
- tillgodose och utveckla allmänhetens behov av friluftsliv och naturupplevelser samt möjlighet till pedagogisk verksamhet, idrott och motion

Syftet ska uppnås genom att:

- intern beståndsdynamik i huvudsak får råda kompletterat med viss granreducering samt friställning av naturvärdesträd och grov hassel vid behov
- lämpliga åtgärder görs för att ta emot besökare och informera allmänheten om natur- och friluftsvärdena
- lämpliga åtgärder utförs för att främja allmänhetens möjlighet till friluftsliv och motion, såsom underhåll och vid behov nyanläggning av spår samt underhåll av eldplats med dess öppna yta

2. Beskrivning av området

2.1 ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Kaxholmens lövskog
Skyddsform	Naturreservat
Areal	32,1 hektar (ha) varav vatten 0 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Jönköpings kommun
Socken	Skärstad
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13)
Mittpunktskoordinater	N 6412860 – E 459700 (SWEREF99TM)
Lägesbeskrivning	4 km sydväst om Skärstad kyrka
Fastighet(er)	Del av Drättinge 1:9 och Drättinge 6:1 Nyttjanderätter och servitut redovisas i

	sakägarförteckningen, bilaga 3
Markägarkategorier	Kommun
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1a. Gränsen är ej inmätt av Lantmäteriet.
Förvaltare	Jönköpings kommun

Areal per markslag

Skog	31,0 ha
Impediment	1,1 ha
Vatten	-
Övrigt	-

Naturtyper

Varav Natura 2000-habitat

Ädellövskog	13,0 ha	Boreonemoral ädellövskog (9020)	13,0 ha
Lövsumpskog	1,0 ha	Lövsumpskog (9080)	1,0 ha
Triviallövskog med ädellövinslag	14,1 ha	Ej habitat	
Triviallövskog	2,0 ha	Ej habitat	
Öppen yta (med gles ekskog)	1,0 ha	Ej habitat	
Odlad mark	1,0 ha	Ej habitat	

2.2 TOPOGRAFI, GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Reservatsområdet är 32,2 hektar och ligger strax öster om samhället Kaxholmen inom Skärstaddalen och Östra Vätternbrantsområdet. Området utgörs av en nordvärd, lövskogsbevärd sluttning med mellanliggande fossila raviner, vissa kraftigt nedskurna och med periodvisa bäckflöden. Skärstaddalen bär många spår från istiden som anses vara viktiga för förståelsen och tolkningen av inlandsisens avsmältning i regionen. Jordarten utgörs till största del av ler- och sandsediment som avsattes vid slutfasen av senaste istiden, men bitvis finns inslag av blockmark. Sedimentjordarna är tjocka och genom dessa har smältvatten eroderat raviner ner mot Landsjön som ligger en knapp kilometer nedan reservatet. Underliggande berggrund består av Visingsöformationens sedimentära lerskiffrar och sandstenar med inslag av kalk. Dess kalkinslag avspeglas i jordtäcket höga kalkhalt och områdets höga bonitet. Områdets höga bonitet beror även på en hög nivå av rörligt markvatten. Höjdskillnaden i området är 50 meter, med högsta punkten 255 meter över havet (m ö h) och den lägsta punkten 205 m ö h. Området ligger inom Landsjöns delavrinningsområde och Motala ströms huvudavrinningsområde.

2.3 HISTORIK OCH MARKANVÄNDNING

Reservatsområdet utgörs till stor del av tidigare betad öppen mark som idag övergått i lövsuccessioner. Den tidigare markanvändningen återspeglas bland annat i skifteskartor från 1776 och 1923. Kartan från år 1776 visar på omfattande slätter av hårdvallsängar i området och endast en mindre del betesmark. År 1923 uppges lövskogen dock helt och hållet vara betesmark. De trädslag som omnämns i handlingarna från 1700-talet är gråal (arre), al, asp, björk, ask, gran, hägg och ek. Skifteskartan från 1923 visar att reservatsområdet utgjordes av skogs- och betesmark. Liksom idag utgjordes området mellan reservatets norra gräns och Landsjön av åkermark. Ekonomiska kartan från 1950 visar att reservatets nordvästra delar utgjordes av öppen, luckig lövskog/betesmark, medan de sydöstra delarna tycks ha ett

tätare trädsnitt. Naturresevatet ligger inom Skärstaddalen, ett odlings- och herrgårdslandskap med lång bebyggelsekontinuitet. I området finns många gravfält och enstaka gravar från både äldre och yngre järnålder. Inga registrerade fornlämningar går dock att finna inom resevatetsgränsen.

2.4 VÄXT- OCH DJURLIV

Området utgörs av blandlövskog med ett stort inslag av ädellövträd, framförallt i form av ek och ask. Några av askarna är uppemot 150 år gamla och även ett par grövre ekar går att finna i området. Trädsnittet är tydligt skiktat med äldre överståndare som bildar ett relativt glest kronskikt. Under dessa växer rikligt med hassel i hela resevatetsområdet. Många av hasselbuskarna är höga, omfångsrika och med ett stort inslag av död ved, vilket tyder på en långvarig kontinuitet av lövträd i området. Tillgången på grövre död ved från lövträd är bitvis rik och även grova hålträd – träd med håligheter – går att finna. I områdets sydvästra del finns en kraftigt nedskuren ravin som bidrar till att ge fuktighet med en gynnsam effekt på lavar och mossor. I de fuktigaste ravinerna dominerar gråal. I områdets centrala del finns en gammal grustäkt som inte har använts under senare decennier och därmed har börjat växa igen. På några ställen finns ännu öppna markblottar som gynnar konkurrenssvaga växter och djur. Inom resevatet finns även en yta åkermark som används som vallodling.

Ett tiotal rödlistade arter och andra arter som signalerar om höga naturvärden har noterats i resevatetsområdet. Markfloran är överlag rik och i de lite fuktigare ravinerna bitvis mycket rik med många krävande arter. Här finns kärlväxter som gulsippa och hybriden svavelsippa (gulsippa x vitsippa), storgröe och vätteros. Likaså är marksvampfloran rik med många sällsynta inslag, såsom den i Småland enda noterade växtplatsen för grönfjällig fjällskivling. Vedsvampfloran är artrik med främst hassel som värd, som exempel kan rostticka, läderskål, barkticka och hasseldyna nämnas. Stor aspticka finns spridd i området. Epifytfloran är artrik på grova askar i fuktiga lägen i ravinerna. Här finns exempelvis platt fjädermossa och traslav. Även den tidigare hotade arten alsidenmossa och den fuktighetskrävande mossan skuggsprötmossa har noterats i området kring resevatet.

Insektsfaunan är dåligt undersökt men av gnaghålen att döma har skalbaggsarten prydnadsbock, som lever i döda hasselstammar, en ovanligt rik förekomst i området.

Kända förekomster av signalarter och rödlistade arter finns samlade i bilaga 2a.

2.5 FRILUFTSLIV

Området är flitigt använt för friluftsändamål och mycket väl nyttjat för idrottsändamål sedan ett 60-tal år. Här finns ett elljusspår som ursprungligen inrättades 1988 och sedan 1989 pågår mountainbikeverksamhet i skogen. Sedan 2014 finns en mountainbikebana (MTB-bana) som är öppen för träning hela året. I Jönköpings kommuns utställningsversion för Översiktsplan 2015 är Kaxholmens lövskog en del i ett större område utpekad för tätortsnära friluftsliv. Idrottsklubben IK Vista nyttjar området för löpning, mountainbike och orientering samt för längdskidåkning vintertid. Utöver ett stort antal mindre stigar i området finns där även en upplyst motionsslinga på 2,5 km. Vintertid används delar av denna för skidåkning. IK Vista ser möjligheter att i framtiden utöka

befintlig skidslinga samt koppla samman elljusspåret enligt föreskriftsområde III (se bilaga 1b). I området finns även en mountainbikeslinga på omkring 3 km, som bitvis sammanfaller med den upplysta motions slingan. Spåren sköts och underhålls idag av IK Vista.

Utöver medlemmar i IK Vista nyttjas området främst av närboende för motion, promenader och rastning av hundar. Skola och förskola har gångavstånd till området och använder det frekvent som utflyktsmål för sina friluftaktiviteter. Franciscusleden, en pilgrimsled mellan Jönköping och Alvastra, passerar genom områdets östra del. Den lokala Svenska Pensionärs Föreningen, SPF, har anordnat en grillplats med eldstad och bänkar i en öppen glänta utmed elljusspåret. Området används även för mindre tävlingsarrangemang inom såväl terränglöpning och orientering som mountainbike och skidåkning. Tävlingsarrangemangen riktar sig främst mot barn och ungdomar. På mountainbikeslingan i området arrangeras årligen tävlingen ”Vista Mountain” av någon av de lokala cykelklubbarna kring Jönköping.

Området är tänkt att även efter reservatsbildningen kunna användas som friluft- och motionsområde i samma utsträckning som det görs idag. I stort bedöms reservatets naturvärden inte påverkas negativt av den aktivitet i form av löpning, orientering, mountainbikecykling eller skidåkning som sker i området idag.

2.6 BEBYGGELSE OCH ANLÄGGNINGAR

Området gränsar till ett bostadsområde i sydväst, men inga hus eller andra byggnader ingår i reservatet. En ny detaljplan för byggnation av bostäder och förskola har tagits fram för ett till reservatet i sydväst angränsande område. Genom området går ett upplyst motionsspår på 2,5 km. En informationstavla med spårinformation etc. finns i reservatets sydvästra hörn. I området finns en iordningställd grillplats med eldstad och bänkar. Två ledningsgator genomkorsar området, dock har ledningarna plockats ner så dessa kommer på sikt att växa igen och bli en del av skogsmiljön. I reservatets nordvästra del följer reservatsgränsen ett elstängsel.

2.7 KÄLLFÖRTECKNING

- Fornlämningsregistret. Riksantikvarieämbetet.
 IK Vista Orienteringskarta F1072 Småland 1999 - Kaxholmen
 Jönköpings kommun, 2016. Utställningsversion av Översiktsplan 2015.
 Jönköpings kommun, 2015. Detaljplanplan för del av Drättinge 1:9 m fl.
 Jönköpings kommun, 2009. Naturvårdsprogram för Jönköpings kommun 2009-2013.
 Lantmäteriet, historiska kartor. Laga skifte 1923, Drättinge.
 Lantmäteriet, historiska kartor. Storskifte 1776, Drättinge.
 Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.
 Länsstyrelsen i Jönköpings län. Registerblad NRO0608.
 Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.
 Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2004. Östra Vätterbranternas naturvärden – arter, miljöer och dellandskap. Meddelande 2004:35.
 Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2006:8.
 Max Koschatzky, 1998. Svampinventering i friluftsområde öster om Kaxholmen.

- Pro Natura, Tomas Fasth, 2010. Kaxholmens lövskog – inventering av naturvärden; kärlväxter, lavar, mossor och marksvamp.
 SGU. Jordarter (WMS-tjänst)
 Siverth. Ingvar, 2016. Brev om IK Vistas historia.
 Stadsbyggnadskontoret, 2011. Kaxholmens lövskog – underlag för utökandet av Drättinge naturreservat till att omfatta kommunägda Kaxholmens lövskog.

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL MED SKÖTSELN

Skötseln ska inriktas på att bevara en blandlövskog dominerad av ädellövträd och med inslag av al, asp och grov hassel, med dess naturliga interna dynamik. Då reservatsområdet har ett högt värde för såväl natur som friluftsliv och motion måste en eventuell intressekonflikt vad gäller olika skötselåtgärder dessa värden emellan lösas från fall till fall. Den naturvårdande skötseln syftar till att i så stor utsträckning som möjligt lämna området till fri utveckling. Skötsel som syftar till att främja områdets värde för friluftsliv, naturupplevelse, idrott och motion bör dock ske löpande, exempelvis genom att områdets leder och elljusspår hålls tydligt utmarkerade och väl framkomliga. Möjlighet ges till skötselåtgärder som syftar till att på ett pedagogiskt vis belysa områdets natur- och geologiska värden. Markförhållandena gör området extremt känsligt för körskador, varför fordon så långt möjligt bör undvikas vid all typ av skötsel.

Almsjuka finns i Skärstaddalen men har ännu inte nått till reservatsområdet. Generellt är åtgärder som föreslås mot almsjuka drastiska vilket gör det komplicerat i naturreservat där hänsyn måste tas även till bevarandet av andra naturvärden. Svampen som orsakar almsjuka är en invasiv främmande art som får bekämpas mekaniskt i reservatet men inga åtgärder föreslås i nuvarande skötselplan och det är heller inte självklart att åtgärder utförs även om almsjuka kommer att nå reservatet. Motsvarande gäller för andra skadesjukdomar till följd av invasiva främmande arter som kan drabba reservatet i framtiden.

Reservatet är indelat i 5 skötselområden:

1. Blandlövskog dominerad av ädellövträd såsom ek och ask
2. Sluttning av lundkaraktär med grov hassel och ek
3. Öppen mark, delvis med grov ek
4. Medelålders klubbsumpskog på källpåverkad mark
5. Odlingsmark

3.2 SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2b.

SKÖTSELOMRÅDE 1	BLANDLÖVSKOG	27,4 HA
Naturtyp:	Ädellövskog	13,0 ha
	Triviallövskog	2,0 ha
	Triviallövskog med ädellövinslag	12,4 ha
Natura 2000-habitat:	Boreonemoral ädellövskog (9020)	13,0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Skötselområde 1a utgörs av blandlövskog på svagt sluttande terräng med mellanliggande mer eller mindre djupa ravinerna. Ravinerna bidrar till ett fuktigt mikroklimat som gynnar lavar och mossor. Trädskiktet är varierat med bitvis ren ädellövskog där ek och ask dominerar. Andra delar domineras av triviala lövträd såsom asp och björk. Oavsett trädskikt är hasseln genomgående rikligt förekommande i hela området och flertalet av buskarna är höga och omfångsrika. I de fuktigare ravinerna ökar inslaget av gråal och hägg. I området finns mycket liggande och stående död lövträdsved. Markfloran är överlag rik med många krävande arter. Detsamma gäller mark- och vedsvampfloran liksom epifytfloran på grova askar i fuktiga lägen i ravinerna.

Den centrala delen av skötselområde 1a utgörs av en tidigare mindre grustäkt på omkring 1 hektar, där lövträd etablerat sig efter upphörd täktverksamhet. Små sänkor och åsar ger området en omväxlande topografi och björk, asp, sälg och gråal bildar ett ungt trädskikt. Delar av grusmarken är fortfarande blottad, vilket ger förutsättningar för konkurrenssvaga växter och brynararter att etablera sig. I området finns även ett antal öppna gläntor som har en gynnsam effekt på värmeälskande småkryp. Genom området går stigar och ett terrängspår som bland annat används av mountainbikecyklister. Ett nyttjande av stigarna kan till viss del bidra till att grusmarken hålls fortsatt blottad.

Skötselområde 1b utgörs av blandlövskog på svagt sluttande terräng. Beståndet liknar det finns beskrivet under skötselområde 1a, men har i större omfattning utsatts för skogsbruk. Tillgången på död ved är liten.

På sikt ska de bägge skötselområdena omfattas av bevarandemålen nedan.

BEVARANDEMÅL

Lövskogen ska vara naturskogsartad och domineras av ädellövträd. Det ska vara en stor trädslagblandning och en flerskiktad krontäckning. Lövskogen ska ha en hög andel gamla och grova lövträd av alla naturligt förekommande trädslag men särskilt av ek, ask, al och asp samt grov hassel. Det ska finnas god tillgång på död ved i olika nedbrytningsstadier, dimensioner och av alla förekommande lövträdslag. Naturlig dynamik råder i största möjliga mån och gläntor och solbelysta bryn liksom ytor med blottad grus/sand förekommer. Arealen äldre naturlig blandlövskog är minst 27 ha.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Inom skötselområde 1b ska spärrgreniga ekar frihuggas från underväxande sly senast år 2018. Sly och död ved lämnas inom reservatet.
- Luckhuggning kan ske i begränsad omfattning för att skapa ett varierat trädskikt

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Området inventeras ca vart 10 år efter granplantor och plantor av främmande trädslag. Eventuellt uppkomna plantor som utgör ett hot mot området och dess lövträdsdominans tas bort. Enstaka granar lämnas vid behov för att få en nyrekrytering av grova solitärgranar.

- Spärrgreniga eller grova träd samt grov hassel friställs vid behov. Om mängden grova träd inte bedöms tillräcklig bör friställning av enskilda träd ske i syfte att påskynda deras diametertillväxt.

SKÖTSELOMRÅDE 2	SLUTTNING MED LUNDKARRAKTÄR	1,7 HA
Naturtyp:	Triviallövskog med ädellövinslag	1,7 ha
Natura 2000-habitat:	-	

OMRÅDESBESKRIVNING

Området utgörs av en östvärd sluttning där grov hassel bildar ett tätt buskskikt med höga och omfångsrika hasselbuskar. I sluttningen växer även ek. Den underväxande markfloran är rik med bland annat skogsbingel, strutbräken och storrams.

BEVARANDEMÅL

Området ska vara av lundkaraktär med ek och hassel. Området ska ha en hög andel grov och gammal hassel. Död ved ska förekomma. Markfloran ska vara av lundkaraktär. Arealen triviallövskog med ädellövinslag är minst 1,7 ha.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Ekarna i sluttningen frihuggs från unga lövträd/lövsly och hassel, senast år 2018.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Hela området inventeras ca vart 10 år efter granplantor och plantor av främmande trädslag och eventuellt uppkomna plantor tas bort.
- Spärrgreniga eller grova träd samt grov hassel friställs vid behov.

SKÖTSELOMRÅDE 3	ÖPPNA YTOR	1,0 HA
Naturtyp:	Öppen yta (med gles ekskog)	1,0 ha
Natura 2000-habitat:	-	

OMRÅDESBESKRIVNING

Skötselområde 3a utgörs av en öppen gräsyta med ett glest trädskikt av ek, vissa g spärrgreniga. Ett antal äldre, grova ekar går att finna. Området har tidigare betats och här finns betesgynnade kärlväxter som stor blåklocka, gulmåra och prästkrage. Förekosten av död ved i skötselområdet är låg. På den öppna gräsytan i skötselområde 3a finns en eldplats med tillhörande bänkar. Skötselområde 3b utgörs av en öppen gräsyta som används av friluft- och motionsverksamhet. Områdenas öppna ytor berikar naturreservatet genom att skapa solinstrålning och förutsättningar för brynmiljöer.

BEVARANDEMÅL

Skötselområdena hålls fortsatt öppna och fria från igenväxningsvegetation. Inom skötselområde 3a finns grov, solbelyst ek samt förekomst av död ved. Kärlväxtfloran är rik på hävdgynnade arter samt lundarter. Andelen öppen mark (med gles ekskog) är minst 1 ha. Områdets eldplats med tillhörande bänkar ska vara i gott skick.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Frihuggning av ek, sker senast år 2018

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Skötselområde 3a och 3b ska regelbundet hållas öppna genom gräs- och buskröjning.
- Spärrgreniga eller grova träd samt grov hassel inom skötselområde 3a friställs vid behov.
- Eldplatsen med tillhörande bänkar inom skötselområde 3a ska hållas i gott skick. Medtag egen ved.
- Hela området inventeras ca vart 10 år efter granplantor och plantor av främmande trädslag och eventuellt uppkomna plantor tas bort.
- Siktfrämjande åtgärder för att framhäva utsikten mot Landsjön utförs vid behov, i syfte att höja upplevelsevärdet hos besökarna

SKÖTSELOMRÅDE 4	ALSUMPSKOG	1,0 HA
Naturtyp:	Lövsumpskog	1,0 ha
Natura 2000-habitat:	Lövsumpskogar (9080)	1,0 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Området utgörs av en jämnårig, medelålders klibbalsumpskog. Marken är källpåverkad och blöt av översilande markvatten. Området har kvalitéer knutna till markförhållanden med översilningsmark och har goda förutsättningar för en rik markflora.

BEVARANDEMÅL

Området utgörs av en olikåldrig och självgallrande klibbalsumpskog med hög luftfuktighet och ett stort inslag död ved. Området har en naturlig hydrologi. Arealen alsumpskog ska vara minst 1 ha. Främmande arter och gran har reducerats så att de inte utgör ett hot mot områdets naturvärden.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Inga restaureringsåtgärder är aktuella.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Området inventeras ca vart 10 år efter granplantor och plantor av främmande trädslag och eventuellt uppkomna plantor tas bort.

SKÖTSELOMRÅDE 5	BRUKAD ODLINGSMARK	1,0 HA
Naturtyp:	Odlingsmark	1,0 ha
Natura 2000-habitat:	-	

OMRÅDESBESKRIVNING

Odlingsmark brukad som åker, omgiven av blandlövskog.

BEVARANDEMÅL

Området utgörs av en fortsatt öppen yta för att berika naturreservatet genom att skapa solinstrålning och förutsättningar för brynmiljöer. Arealen öppen mark är minst 1 ha.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Inga restaureringsåtgärder är aktuella.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Regelbunden hävd/brukande.
- Borttagande av träd och grenar som är till men för åkerbruket och riskerar säkerheten.

3.3 FRILUFTSLIV OCH GRÄNSER

Reservatets tätortsnära lokalisering gör området välbesökt av det rörliga friluftslivet. Besökarna håller sig främst på stigsystemet då området i övrigt är relativt svårframkomligt, speciellt under växtsäsong. Vandringsleden Fransiscusleden passerar reservatets östra del. Reservatets naturvärden bedöms i stort inte påverkas negativt av den aktivitet i form av löpning, orientering, mountainbikecykling eller skidåkning som sker i området idag. För att underrätta reservatets besökare om områdets höga naturvärden och bestämmelser ska ett antal informationsskyltar sättas upp. För lokalisering av informationsskyltar, se karta bilaga 2b.

BEVARANDEMÅL

Naturreservatets gräns ska vara underhållen och utmärkt enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Reservatet ska vara lättillgängligt och besökare ska finna information om områdets naturvärden och vilka föreskrifter som gäller. Områdets elljusspår ska vara tydligt utmarkerat och väl framkomligt.

SKÖTSELÅTGÄRDER

- Naturreservatets gräns ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft och därefter underhållas.
- Informationsskyltar ska finnas inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft. Informationsskyltar ska sättas upp på 5 platser där markerade leder korsar reservatsgränsen (se karta bilaga 2b) och därefter underhållas löpande. Skyltarna ska visa karta över området, vilka föreskrifter som gäller för området samt reservatets biologiska och geologiska värden. Informationen ska kompletteras med relevanta delar av allemansrätten.
- Vid behov får åtgärder som syftar till att pedagogiskt belysa områdets naturvärden utföras, såsom uppsättande av informationsskyltar med relevant information i anslutning till exempelvis död ved eller naturvärdesträd.
- Områdets elljusspår ska hållas framkomligt för besökare. Träd som riskerar att falla eller som har fallit över spåret ska flyttas åt sidan och grenar och buskar som blockerar framkomligheten ska kapas. Även övrigt flitigt nyttjade stigar och terrängspår för löpning och mountainbike, samt skidspår vintertid, bör hållas väl framkomliga för besökare.
- Inom ramen för naturvärdena får skötselåtgärder som syftar till att främja upplevelsevärdet för friluftslivet vid behov utföras längs med flitigt nyttjade stigar, exempelvis siktfrämjande utglesning i form av luckhuggning eller utglesning av buskskiktet

- Information om naturreservatet ska finnas lättillgängligt på kommunens webbplats.

UPPLYSNING

- Den lokala idrottsklubben IK Vista har rätt att utföra normalt underhåll av elljusspår samt terrängspår för löpning och mountainbike, liksom att vintertid dra spår för skidåkning. En del av dessa spår sammanfaller med ovan nämnda stigar och en överenskommelse om skötseln är lämplig.
- Det bör även tecknas någon form av överenskommelse för arrende av odlingsmarken.
- Ingen parkeringsplats anläggs inom reservatet. Istället hänvisas besökande till reservatet som färdas med bil till befintliga parkeringar i närområdet, exempelvis intill IK Vistas klubbstuga strax norr om reservatet och vid det nya bostadsområdet söder om reservatet.

3.4. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	Var	När
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 1 år efter lagakraftvunnet beslut
Informationsskyltar	Enligt skötselplankarta	Inom 1 år efter lagakraftvunnet beslut
Frihuggning av ekar och grov hassel	Skötselområde 1, 2 och 3	2016-2018
Gräs- och buskröjning för att hålla ytorna öppna	Skötselområde 3	Regelbundet vid behov
Friställning av spärrgreniga eller grova träd samt grov hassel	Skötselområde 1, 2 och 3	Vid behov
Underhåll av elljusspår samt MTB-bana	Hela reservatet	Vid behov
Underhåll av grillplats med tillhörande bänkar	Skötselområde 3	Vid behov
Siktfrämjande åtgärder för att framhäva utsikten mot Landsjön	Skötselområde 3	Vid behov
Inventering av granplantor och plantor av främmande trädslag, samt borttagande av eventuellt uppkomna plantor	Skötselområde 1, 2, 3 och 4	Vart 10:e år
Skötsel för att främja reservatets upplevelsevärde samt pedagogiska kvalitéer	Hela reservatet	Vid behov
Regelbunden hävd	Skötselområde 5	Kontinuerligt

4. Dokumentation och uppföljning

4.1 UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Alla skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska dokumenteras, skriftligt och vid behov med foto. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden.

4.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivs- värden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden.

5. Bilagor

- 2a Artlista
- 2b Skötselplankarta
- 2c Fastighetsförteckning med sakägare